

Emissies broeikasgassen, 1990-2011

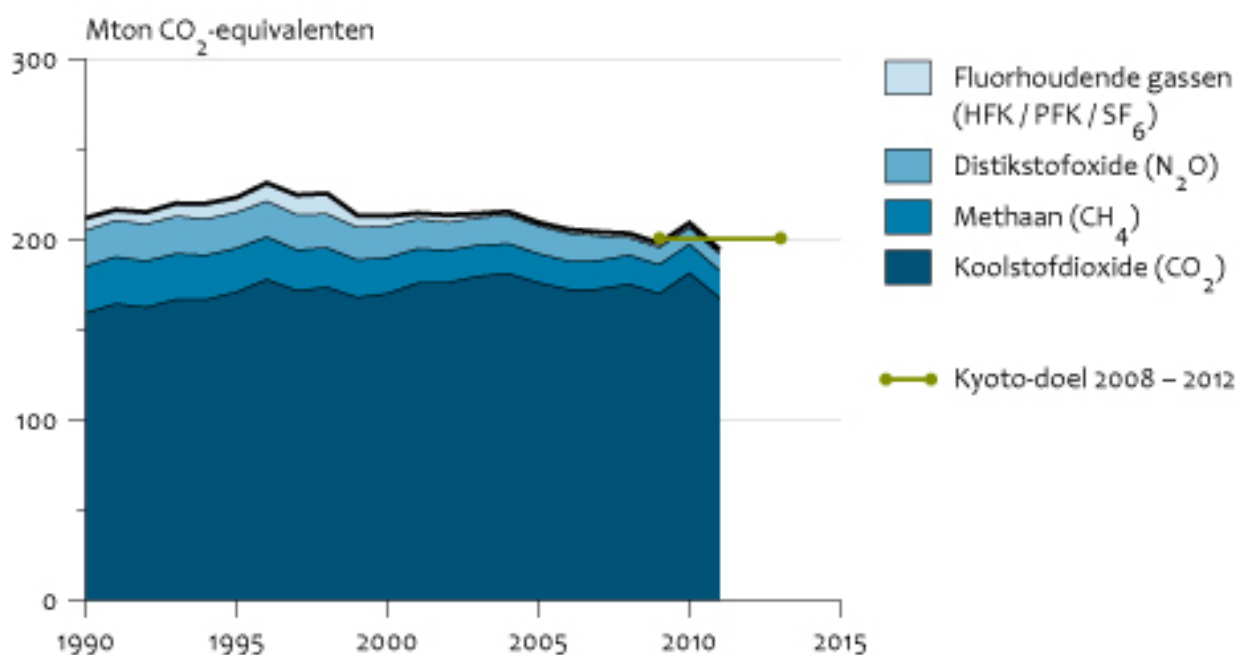
Indicator | 26 maart 2013

U bekijkt op dit moment een archiefversie van deze indicator. De actuele indicatorversie met recentere gegevens kunt u via deze [link](#) [1] bekijken.

In 2011 was de uitstoot van broeikasgassen zeven procent lager dan in 2010. De daling van het energieverbruik met bijna zeven procent was hiervan de oorzaak. De uitstoot lag bijna negen procent onder het niveau van het basisjaar van het Kyoto Protocol.

[figuurgroep]

Emissie broeikasgassen

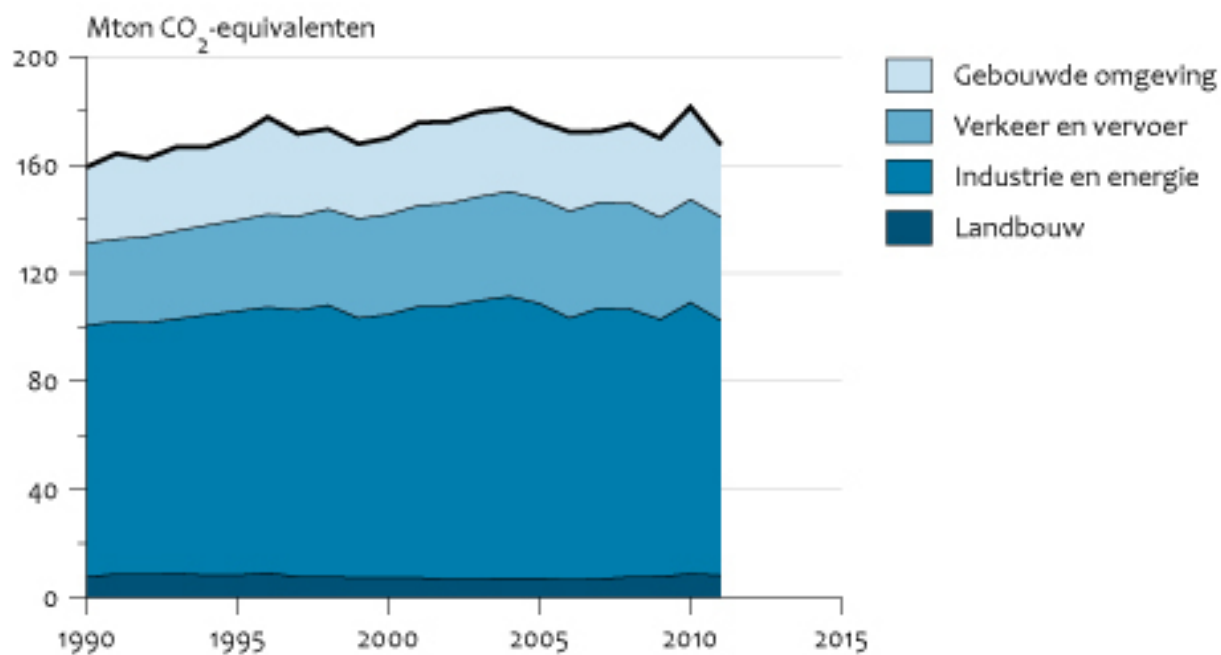

Bron: Emissieregistratie.

CBS/mrt13/0165
www.compendiumvoordeleefomgeving.nl

- [Download figuur](#) [2]
- [Download data \(xls\)](#) [3]

Emissie kooldioxide (CO₂) per sector

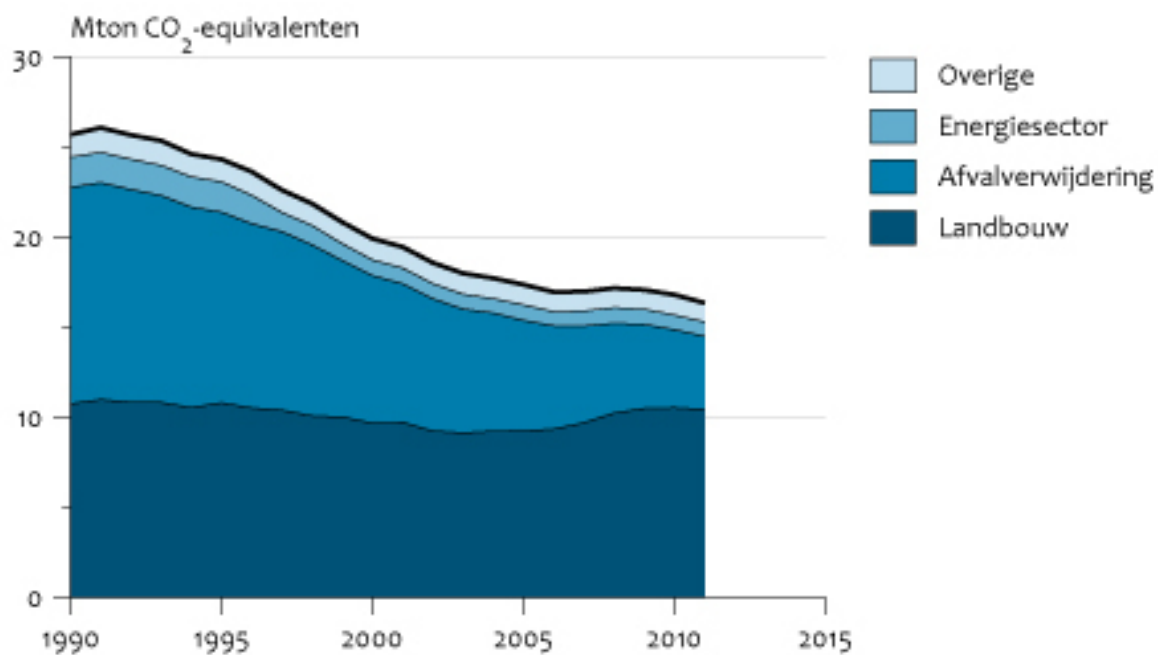

Bron: Emissieregistratie.

CBS/mrt13/0165
www.compendiumvoordeleefomgeving.nl

- [Download figuur](#) [4]
- [Download data \(xls\)](#) [5]

Emissie (methaan) CH₄ per sector

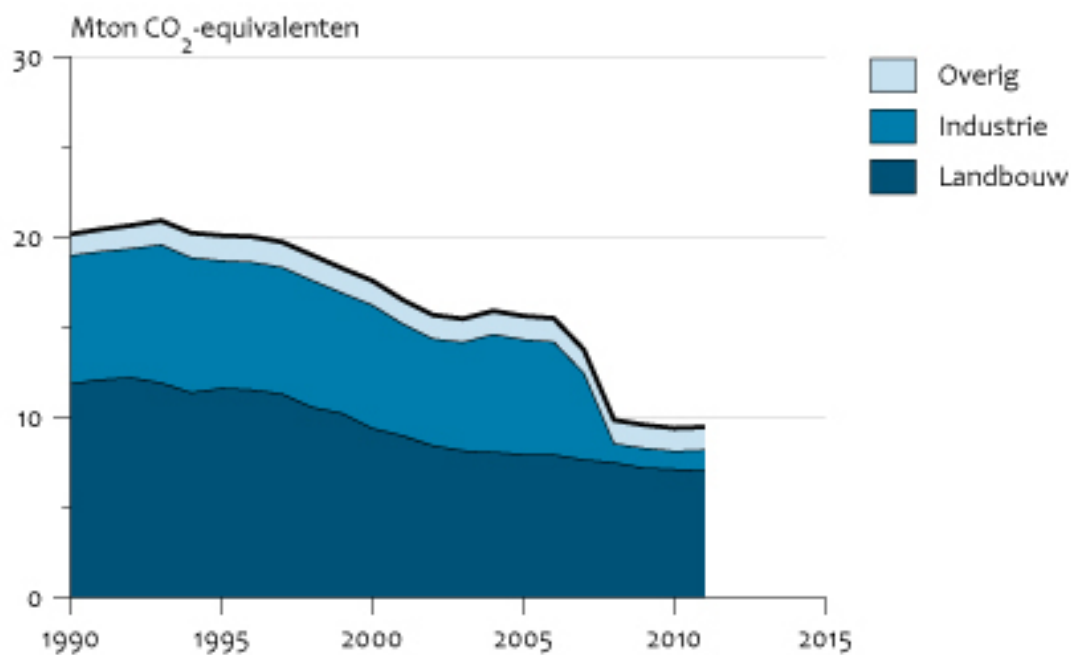

Bron: Emissieregistratie.

CBS/mrt13/0165
www.compendiumvoordeleefomgeving.nl

- [Download figuur](#) [6]
- [Download data \(xls\)](#) [7]

Emissie distikstofoxide (N₂O) per sector

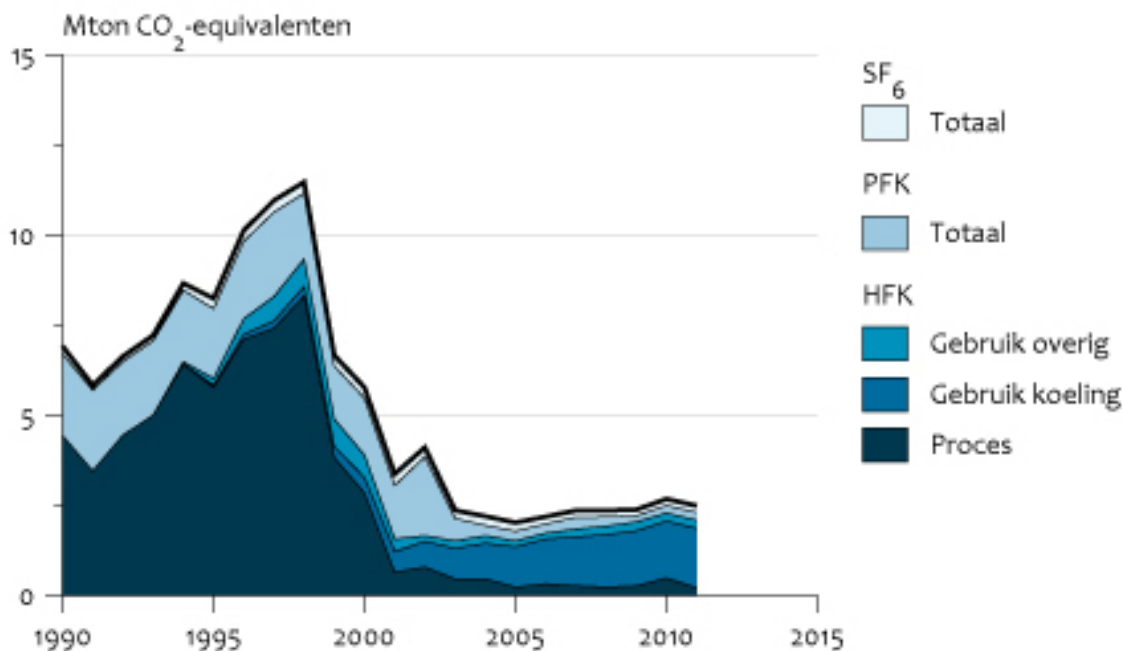

Bron: Emissieregistratie.

CBS/mrt13/0165
www.compendiumvoordeleefomgeving.nl

- [Download figuur](#) [8]
- [Download data \(xls\)](#) [9]

Emissie van fluorhoudende gassen

Bron: Emissieregistratie.

CBS/mrt13/0165
www.compendiumvoordeleefomgeving.nl

- [Download figuur](#) [10]
- [Download data \(xls\)](#) [11]

[/figuurgroep]

Daling emissie broeikasgassen ten opzichte van 2010

In 2011 is de uitstoot van broeikasgassen met ruim 7 procent gedaald ten opzichte van 2010 tot 194 miljoen ton CO₂-equivalenten. De daling is vrijwel geheel toe te schrijven aan de afname van de uitstoot van koolstofdioxide. De emissie van koolstofdioxide ligt 168 miljoen ton nog net boven het niveau van het begin van de jaren negentig van de vorige eeuw. Vooral door de zachte winter, maar ook door de economische terugval aan het begin van 2011 is er vooral veel minder aardgas verbruikt. De uitstoot van de overige broeikasgassen bleef ten opzichte van 2010 nagenoeg gelijk. Hierdoor is in 2011 de totale emissie van broeikasgassen 8,9 procent onder het niveau gekomen van het basisjaar van het Kyoto Protocol (213 Mton CO₂-equivalenten).

Wat is de trend ten opzichte van 1990 per broeikasgas?

De emissie van CO₂ is tussen 1990 en 2005 met ruim 10% gestegen als gevolg van de groei van het energieverbruik. In 2005 is de emissiestijging tot stilstand gekomen door een lager verbruik van fossiele brandstoffen in de energiesector, bij de huishoudens en de handel, diensten en overheid (HDO). Dit lagere verbruik wordt veroorzaakt door een grotere inzet van duurzame energie en een lager aardgasverbruik voor ruimteverwarming door de relatief zachte winters.

De emissies van de broeikasgassen methaan (CH₄) en distikstofoxide (N₂O) zijn tussen 1990 en 2011 gedaald met respectievelijk 41% en 54%. De daling van de methaanuitstoot komt door de afname

van het storten van afval, wat leidt tot een lagere CH₄-emissie uit stortplaatsen. Daarnaast nam de methaan-emissie vanuit de landbouw af door krimp van de veestapel. Vanaf 2007 zijn de emissies niet verder gedaald. De N₂O-emissie nam sinds 1995 af doordat minder mest werd uitgereden en doordat minder kunstmest werd gebruikt. De sterke daling van N₂O vanaf 2008 werd veroorzaakt door maatregelen bij de salpaterzuurproductie. De emissies van F-gassen namen sinds 1998 af. Dit is grotendeels het gevolg van maatregelen in de industrie. Vanaf 2005 namen de emissies van de F-gassen weer licht toe door de vervanging van HCFK's door HFK's als koelmiddel.

Doelen klimaatbeleid

De emissies van de broeikasgassen koolstofdioxide, methaan, distikstofoxide en van de fluorhoudende gassen (HKF's, PFK's en SF₆) zijn onderdeel van het Klimaatsverdrag en het Kyoto Protocol van de Verenigde Naties. In het Kyoto Protocol zijn afspraken gemaakt over de reductie van de emissies van broeikasgassen, waaronder CO₂.

- [indicator=nl0164]

Referenties

- Agentschap NL (2013). [Broeikasgassen en monitoring](#) [12]. Website in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Milieu, in nauwe samenwerking met het RIVM.
- CBS (2013). [StatLine: IPCC-emissies naar lucht](#) [13]. CBS, Den Haag/Heerlen.
- Emissieregistratie (2013). Jaarcijfers 2011. RIVM, Bilthoven; PBL, Bilthoven; CBS, Den Haag; Rijkswaterstaat-Waterdienst, Lelystad; Alterra, Wageningen; Rijkswaterstaat-Leefomgeving, Utrecht, Agentschap NL, Utrecht, en TNO Bouw en Ondergrond, Utrecht. <http://www.emissieregistratie.nl> [14].

Relevante informatie

- [indicator=nl0082]
- Recente emissiecijfers en beschrijvingen van gehanteerde berekeningswijzen (meta-informatie) kunnen in detail bekeken worden op de website van de het [Emissieregistratie](#) [14]. Cijfers van emissies zijn ook te vinden op [StatLine](#) [15] van het CBS.

Technische toelichting

Naam van het gegeven

Emissies naar lucht

Omschrijving

Emissies van broeikasgassen (kooldioxide (CO₂), methaan (CH₄), distikstofoxide (N₂O) en de F-gassen perfluorkoolwaterstoffen (PFK's), chloorfluorkoolwaterstoffen (CFK's) en zwavelhexafluoride (SF₆))

Verantwoordelijk instituut

Centraal Bureau voor de Statistiek, in samenwerking in de Emissieregistratie (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Planbureau voor de Leefomgeving, Centraal Bureau voor de Statistiek, Rijkswaterstaat-Waterdienst-Dienst Water en gebruik, Wageningen Universiteit-Alterra, Rijkswaterstaat-Leefomgeving, Agentschap NL, TNO, Deltares).

Berekeningswijze

De emissiegegevens voor de verzurende en grootschalige luchtverontreiniging zijn gepresenteerd volgens de sectorindeling van de NEC-richtlijn. Voor de stationaire bronnen komt een deel van de emissiegegevens uit de individuele milieujaarverslagen van bedrijven. Het overige deel wordt bijgeschat op basis van statistische gegevens uit onder andere de energiestatistieken, productiestatistieken van het CBS. De emissiecijfers voor de broeikasgassen zijn berekend volgens de IPCC-methode. Voor een uitgebreide beschrijving van de berekeningsmethoden wordt verwezen naar de methodebeschrijvingen op de website van de [Emissieregistratie](#) [16]

Basistabel

Alle data opvraagbaar op [Emissieregistratie](#) [14] Verder: CBS-StatLine: [IPCC-emissies naar lucht](#) [17]

Geografisch verdeling

Nederland, provincie, postcode, 5*5 km² (kaart)

Andere variabelen

Belasting oppervlaktewater, bodem-emissies, emissies oppervlaktewater, lucht-emissies, lucht-emissies volgens IPCC In totaal circa 300 stoffen Circa 1600 emissie-oorzaken en circa 1000 (individuele) puntbronnen

Verschijningsfrequentie

In maart definitieve cijfers t-2; in september voorlopige cijfers t-1

Achtergrondliteratuur

Methoden: op de website van [Emissieregistratie](#) [16] achter Overzicht documenten Begrippen: op de website van [Emissieregistratie](#) [16] achter Begrippenlijst

Opmerking

De emissiecijfers voor de broeikasgassen zijn berekend volgens de IPCC-methode. Zie [indicator=nl0170], voor een toelichting op de IPCC-emissies. De cijfers over 2011 zijn gebaseerd op definitieve energie- en productiestatistieken van het CBS.

Betrouwbaarheids codering

C (Gemiddeld; afhankelijk van emissieoorzaak en stof)

Referentie van deze webpagina

CBS, PBL, RIVM, WUR (2013). [Emissies broeikasgassen, 1990-2011](#) [18] (indicator 0165, versie 22 , 26 maart 2013). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

Bron-URL: <https://www.clo.nl/indicatoren/nl016522>

Links

- [1] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl0165>
- [2] https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0165_001g_clo_22_nl.jpg
- [3] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0165-001g-clo-22-nl.xls>
- [4] https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0165_004g_clo_22_nl.jpg
- [5] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0165-004g-clo-22-nl.xls>
- [6] https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0165_005g_clo_22_nl.jpg
- [7] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0165-005g-clo-22-nl.xls>
- [8] https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0165_006g_clo_22_nl.jpg
- [9] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0165-006g-clo-22-nl.xls>
- [10] https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0165_007g_clo_22_nl.jpg
- [11] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0165-007g-clo-22-nl.xls>
- [12] <http://www.broeikasgassen.nl/>
- [13] <http://statline.cbs.nl/StatWeb/table.asp?STB=G1,G2&LA=nl&DM=SLNL&PA=70946ned&D1=a&D2=0-1,15&D3=a&HDR=T>
- [14] <http://www.emissieregistratie.nl/>
- [15] <http://statline.cbs.nl/>
- [16] [http://www.emissieregistratie.nl/ERPUBLIEK/misc/Documenten.aspx?ROOT=\Lucht%20\(Air\)](http://www.emissieregistratie.nl/ERPUBLIEK/misc/Documenten.aspx?ROOT=\Lucht%20(Air))
- [17] <http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?DM=SLNL&PA=70946ned&D1=a&D2=0-2,6,26,31&D3=a&HDR=T&STB=G1,G2&VW=T>
- [18] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl016522>